

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Veronika Jemelíková:

Role mezinárodního společenství v poválečné rekonstrukci a rozvoji Afghánistánu

Autorka se ve své práci zaměřila na jeden z klíčových ozbrojených konfliktů v současném mezinárodním systému – a je jen jedním z mnoha paradoxů, že tento konflikt je současně možné (a legitimní) prezentovat optikou poválečné rekonstrukce. Nejenže tedy mezinárodní společenství vysílá peacekeepingové operace do míst, kde ozbrojený konflikt dosud probíhá, ale v případě Afghánistánu se v podmínkách neukončené války dokonce snaží o „poválečnou“ rekonstrukci. Že je takové počínání vysoce problematické a že předpokládané stažení mezinárodních vojenských sil v roce 2014 vyvolává obavy z dalšího vývoje, je zcela zřejmé.

Práce vychází ze dvou základních hypotéz, jejichž vzájemný vztah je dalším z paradoxů: První hypotéza předpokládá, že mezinárodní společenství, místo aby konflikt v Afghánistánu řešilo a pomáhalo jej překonat, jej ve skutečnosti svou přítomností udržuje při životě. Druhá hypotéza však postuluje, že prosté stažení mezinárodního společenství není řešením, protože v uplynulé dekádě se země stala natolik závislá na rozličných formách zahraniční pomoci, že její ukončení by se podobalo odpojení těžce nemocného pacienta od přístrojů udržujících jej při životě. V závěrečných doporučeních se autorka snaží představit možné řešení této citlivé vazby, přičemž si je sama dobře vědoma, jak obtížný je to úkol.

Studie není teoreticky zasazena, ale opírá se o terminologické a konceptuální zázemí konfliktních studií a zejména postkonfliktní rekonstrukce. Autorka provedla detailní operacionalizaci dvou výchozích hypotéz. Negativní vliv mezinárodního společenství na konflikt je rozložen na komponenty válečné ekonomiky, mezinárodní legitimizace afghánské vlády, přítomnosti mezinárodních vojenských sil a absence koordinace mezi jednotlivými zahraničními aktéry; závislost Afghánistánu je sledována na faktorech vývoje afghánské ekonomiky a vlivu mezinárodního společenství na ni, hrozby státního kolapsu, sociálně-politických aspektů závislosti a závislosti politických elit a občanské společnosti. Každá z těchto kategorií je dále analyzována prostřednictvím konkrétních faktorů, jež ji utvářejí.

Autorčin vhléd do problematiky a přímá zkušenost s působením Afghánistánu jsou vedle propracované operacionalizace další silnou stránkou práce. Nejen ze zpracovaných pramenů je zřejmá její bezpečná orientace ve zkoumané problematice a její systematické pochopení. Klíčová tvrzení jsou doložena kvantitativními údaji, prezentovanými ve formě grafů. I přesto lze ale práci částečně vytknout občasně spoléhání na několik málo vybraných zdrojů, jejichž tvrzení nejsou konfrontována s dalšími prameny.

Přes zmíněnou detailní operacionalizaci a celkově logickou strukturu působí práce občas poněkud neuspořádaným, snad až nahodilým dojmem, kdy jednotlivé body výkladu na sebe příliš logicky nenasazují. Dobře patrné je to např. u dvou podkapitol 1.2.1 a 1.2.2, jejichž vzájemná souvislost je špatně uchopitelná a navíc není jasné, že právě tyto dva faktory (tedy reconciliace a vláda práva, resp. „odliv mozků“) jsou skutečně tím hlavním, co charakterizuje téma podkapitoly 1.2 – vztah afghánské vlády a mezinárodní komunity. Určité „zadrhávání“ argumentační linky lze potom spatřovat i přímo v textu, kde na sebe občas významově nenasazují jednotlivé odstavce, jak lze demonstrovat na úvodních dvou stranách zmíněné podkapitoly 1.2.

Po formální stránce je text zpracován solidně. Nevyhnul se ale zbytečným gramatickým chybám, jako jsou chybějící čáky ve větách či nesprávné psaní názvů (správně je např. „Evropská unie“ či „Spojené

státy“, nikoliv „Evropská Unie“ nebo „Spojené Státy“). Práce obsahuje všechny požadované náležitosti (česká a anglická anotace a klíčová slova, anglické shrnutí a původní projekt).

V souhrnu lze práci hodnotit převážně pozitivně, zejména s ohledem na relevanci tématu, provokativní, ale dobře argumentačně podložené hypotézy a podrobnou operacionalizaci. **Doporučuji ji proto k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou až výbornou** v závislosti na výsledku ústní obhajoby.

V Praze dne 4. 9. 2012